ABSTRAKT

Diplomová práce se zaměřuje na rozvoj čtenářských strategií u žáků 1. a 2. ročníku základní školy s důrazem na postupnou gradaci aktivit dle jejich čtenářských schopností. Teoretická část vymezuje pojmy čtenářská gramotnost a pregramotnost, popisuje čtenářské strategie a dovednosti a zohledňuje kognitivní a jazykový vývoj dítěte. Popisuje také výsledky aktuálních výzkumů v oblasti čtenářství. Na závěr teoretické části jsou vypsaná metodická doporučení pro praxi, vycházející z teoretické části práce. Praktická část formou případové studie zkoumá, jak učitelé na vybrané pražské škole plánují a realizují čtenářské aktivity a jak pracují na rozvoji čtenářských strategií. Výzkumu se zúčastnilo šest učitelů a jejich žáci. Data byla získána pomocí rozhovorů a pozorování ve výuce. Učitelé se lišili v četnosti, pravidelnosti a plánování aktivit rozvíjejících čtenářskou gramotnost. a to podle své zkušenosti, absolvovaných kurzů, stylu výuky a důrazu na téma. Z výzkumu vystupuje osobnost pedagoga jako klíčový vliv na způsob výuky čtenářských strategií. Nejčastěji využívané strategie zahrnovaly práci s ilustracemi, předčítání, předvídání a řízené čtení. Mezi učiteli se lišil způsob zavádění strategií – zkušenější učitelé volili promyšlenější přístupy. Žáci obecně vnímali čtení pozitivně, jejich postoje ke čtení často kopírovaly názory učitelů. Ukázalo se, že čím více aktivit učitelé zařazují, tím lepší vztah mají žáci ke čtení.

KLÍČOVÁ SLOVA

čtenářské strategie, čtenářská gramotnost a pregramotnost, metody kritického myšlení, vývoj čtenářských dovedností